

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เกณฑ์การแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอกสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 10 หมู่บ้าน จำนวน 1,637 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอกสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน 313 ครอบครั้ว ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน

การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบบเป็นสัดส่วน

$$\frac{N_i}{N}$$

สูตร $N_i = n$
เมื่อ N_i = ขนาดตัวอย่างในชั้นภูมิที่
= ขนาดตัวอย่าง

$$Ni = \text{ขนาดของประชากรในชั้นภูมิที่} \\ = \text{ขนาดของประชากร}$$

ตารางที่ 2 จำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในแต่ละหมู่บ้านขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกอกลองสูง จังหวัดสระแก้ว

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (ครัวเรือน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	บ้านหนองแวง	123	24
2	บ้านหนองเม็ก	195	37
3	บ้านขุดอุดม	95	18
4	บ้านคลองตะเคียน	139	27
5	บ้านหนองมั่ง	251	48
6	บ้านสุขสำราญ	241	46
7	บ้านหนองขาม	183	35
8	บ้านหนองผักนึ่ง	179	34
9	บ้านนาทราย	72	14
10	บ้านโพธิ์ทอง	159	30
รวม		1,637	313

หลังจากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) จากบัญชีรายชื่อทะเบียนราษฎร จากข้อมูลจำนวนครอบครัวทั้งหมด 10 หมู่บ้าน มี 1,637 ครอบครัว ต้องการสุ่มมา 313 ครอบครัว โดย 1 ครัวเรือน เว้น 5 ครัวเรือน ของแต่ละหมู่บ้านจนครบตามจำนวน 313 ครอบครัวที่ต้องการ ในแต่ละครัวเรือนที่ได้รับการเลือกนั้นจะกำหนดให้หัวหน้าครัวเรือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม หรือในกรณีที่หัวหน้าครัวเรือนไม่อยู่จะข้ามไปเก็บแบบสอบถามในบ้านหลังถัดไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอกองสูง จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบปิด ให้เลือกตอบจำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบวัดความรู้แบบถูกผิด จำนวน 20 ข้อ

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบใช่ในข้อ 2, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 15, 17, 18 ให้ 1 คะแนน

ถ้าตอบไม่ใช่ในข้อ 3, 4, 7, 9, 10, 14, 16, 19, 20 ให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งเป็น

1. ด้านความพอประมาณ จำนวน 9 ข้อ

2. ด้านความมีเหตุผล จำนวน 5 ข้อ

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน จำนวน 6 ข้อ

โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามความเป็นจริง คือ ปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่

3.1 อาจารย์สุปราณี ธรรมพิทักษ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 อาจารย์ชิตพล ชัยมะดัน อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.3 นายประสิทธิ์ ปานงาม พัฒนาการอำเภอโคกสูง
เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จำนวน
30 ครั้วเรือน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงตรงหรือความเชื่อถือได้ของ
แบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
ของแบบสอบถาม เท่ากับ .81 สำหรับกรณีนี้มีเพียง 2 คำตอบ คือ ใช่ หรือ ไม่ใช่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ใน
การแจกแบบสอบถามให้แก่หัวหน้าครัวเรือน จำนวน 313 ครอบครัว จากหมู่บ้านทั้งหมด
10 หมู่บ้าน

2. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 313 ชุด โดยมี
แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 313 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ
การอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้วิธีการประมวลผล
ค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับ
ลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ของครอบครัวต่อปี จำนวนสมาชิกในครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้สถิติเชิงบรรยายซึ่งวิเคราะห์จากค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของหัวหน้าครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับตัวแปรตาม คือ การนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Chi-Square test และประกอบการนำเสนอแบบตาราง

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

ส่วนที่ 1 การแปลผลระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำคะแนนรวมจากการตอบคำถามเทียบกับเกณฑ์ประเมินความรู้ตามทฤษฎีของบลูม (Bloom, 1979) ที่แบบระดับความรู้เป็นค่าร้อยละ 3 ระดับ ได้แก่

ร้อยละ	คะแนน	
80-100	15-20	หมายถึง มีระดับความรู้มาก
60-79	8-14	หมายถึง มีระดับความรู้ปานกลาง
น้อยกว่า 60	0-7	หมายถึง มีระดับความรู้น้อย

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปฏิบัติของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต จำนวน 20 ข้อ โดยเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติ	กำหนดคะแนนเป็น 1
ไม่ปฏิบัติ	กำหนดคะแนนเป็น 0